

DZIAŁ X OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

CHAPTER X HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

Uwagi ogólne

1. Prezentowane w dziale dane o opiece zdrowotnej nie obejmują informacji dotyczących ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Dane o ochronie zdrowia – jeśli nie zaznaczono inaczej – podaje się łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji oraz do 2011 r. – Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

3. Podstawę prezentowanych w dziale danych o ochronie zdrowia stanowią:

1) ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 2190), która zastąpiła ustawę o zakładach opieki zdrowotnej. Ustawa określa m.in. zasady wykonywania działalności leczniczej oraz zasady funkcjonowania placówek leczniczych.

Prezentowane w dziale dane dotyczą placówek wykonujących działalność leczniczą w zakresie:

- a) ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (przychodnie łącznie z: ośrodkami zdrowia, poradniami, ambulatoriami i izbami chorych oraz zakładami badań diagnostycznych i medycznymi laboratoriami diagnostycznymi),
- b) stacjonarnej opieki zdrowotnej (szpitale – ogólne, psychiatryczne i uzdrowiskowe, ośrodki leczenia odwykowego, ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów, regionalne ośrodki psychiatrii sądowej, zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze, hospicja, sanatoria i od 2014 r. oddziały opieki paliatywnej).

Na mocy wymienionej ustawy działalność lecznicza może być też wykonywana przez praktyki zawodowe (indywidualne lub grupowe) – lekarzy, lekarzy dentyistów oraz pielęgniarek lub położnych;

- 2) ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 576);
- 3) ustawa z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentyisty (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 537);
- 4) ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 1373), która reguluje warunki udzielania i zakres świadczeń zdrowotnych, zasady i tryb ich finansowania oraz działalność Narodowego Funduszu Zdrowia;
- 5) ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 1056);

General notes

1. Data presented in the chapter do not include information concerning health care in prisons.

2. Data concerning health care – unless otherwise stated – are given including health care units subordinated to the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior and Administration and until 2011 – the Internal Security Agency.

3. The basis of data presented in this chapter of the health care are provided by:

1) the Law on Health Care Activities, dated 15th April 2011 (uniform text Journal of Laws 2018 item 2190), replacing the Law on Care Health Facilities. The law specifies, among others, the rules of performing health care activities and the functioning of health care units.

Data presented in the chapter concerns the units performing health care activities in the following areas:

- a) out-patient health care (out-patients departments including: health centres, clinics, ambulatory departments and infirmaries, diagnostic facilities and medical diagnostic laboratories),
- b) in-patient health care (hospitals – general, psychiatric and health resorts, detoxification centres, addiction recovery centres, regional centres of forensic psychiatry, chronic medical care homes, nursing homes, hospices, sanatoria and since 2014 palliative care wards).

Under that law, health care activity can be carried out also by professional practices (individual or group) – doctors, dentists and nurses or midwives;

- 2) the Law on the Nursing and Midwiving Professions, dated 15th July 2011 (Journal of Laws 2019 item 576);
- 3) the Law on the Occupations of Doctor and Dentist, dated 5th December 1996 (uniform text Journal of Laws 2019 item 537);
- 4) the Law on Health Care Services Financed from Public Funds, dated 27th August 2004 (uniform text Journal of Laws 2019 item 1373), governing the provision conditions and the scope of health services, the rules and the method of their financing and the activities of the National Health Fund;
- 5) the Law on Health Resort Treatment, Health Resorts, the Areas of Health Resort Protection and Health Resort Gminas, dated 28th July 2005 (uniform text Journal of Laws 2017 item 1056);

6) ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 993), która określa zasady organizacji, funkcjonowania i finansowania systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego;

7) ustawa z dnia 6 września 2001 r. prawo farmaceutyczne (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 499).

4. Dane o pracownikach medycznych dotyczą pracujących w: placówkach wykonujących działalność leczniczą, praktykach zawodowych, aptekach oraz domach i zakładach pomocy społecznej, żłobkach i klubach dziecięcych.

Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ.

Dane obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy, łącznie z osobami odbywającymi staż. Osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz.

Przez pielęgniarkę należy rozumieć też pielęgniarkę, a przez położną – również położnego.

5. Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentyistów podano łącznie z badaniami profilaktycznymi oraz z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych i orzeczeniami wojskowych komisji lekarskich.

6. Dane o szpitalach obejmują placówki medyczne, które do 2011 r. były traktowane jako filie.

7. Dane o **stacjonarnej opiece zdrowotnej** nie obejmują opieki dziennej (dotyczy: szpitali, łóżek i leczonych).

Dane o **łóżkach** w placówkach stacjonarnej opieki zdrowotnej dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla pacjentów, zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

8. Dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** nie obejmują miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych oraz do 2007 r. miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków.

9. Dane dotyczące **ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej** obejmują działalność jednostek zgłoszonych do systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne (zespoły ratownictwa medycznego, szpitalne oddziały ratunkowe, lotnicze pogotowie ratunkowe, izby przyjęć).

Szpitalne oddziały ratunkowe od 8 listopada 2011 r. funkcjonują na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 3 listopada 2011 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 979); wcześniej, będąc komórkami organizacyjnymi szpitali, działały na podstawie przepisów o zakładach opieki zdrowotnej.

10. Dane o **aptekach ogólnodostępnych** nie obejmują aptek działających w strukturze i na potrzeby szpitali.

6) the Law on the State Emergency Medical Services, dated 8th September 2006 (uniform text Journal of Laws 2019 item 993), specifying the organisational rules, the functioning and financing of the State Emergency Medical Services;

7) the Pharmaceutical Law, dated 6th September 2001 (uniform text Journal of Laws 2019 item 499).

4. Data regarding **medical personnel** concerns persons employed in: units engaged in health care activities, professional practices, pharmacies, and social welfare homes and facilities, nurseries and children's clubs.

Data concern persons working directly with a patient, i.e. excluding persons for whom the primary workplace is university, central or local government administration unit and the National Health Fund.

Data includes persons working full-time, overtime as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character, including persons undergoing internships. These people regardless of their working hours are counted once.

A nurse should be understood also as a male nurse and midwife – also as a male midwife.

5. Consultations provided by doctors and dentists are presented together with preventive examinations, also together with consultations provided in admission rooms in general hospitals and with the opinions of military medical commissions.

6. Data on hospitals comprises health care units, which until 2011 were treated as hospital branches.

7. Data on **in-patient health care** do not include day-care (concerns: hospitals, beds and in-patients).

Data regarding **beds** in in-patient health care units concern permanent beds in-patient rooms, either occupied or prepared to receive patients.

8. Data regarding **beds in general hospitals** do not include day-time places in hospital wards and until 2007 – places (beds and incubators) for newborns.

9. Data on **emergency medical services and first-aid** concerns units covered by the State Emergency Medical Services system (emergency rescue teams, hospital emergency wards, medical air rescue, admission rooms).

Hospital emergency wards since 8th November 2011 have operated on the basis of decree of the Ministry of Health, dated 3rd November 2011 (uniform text Journal of Laws 2018 item 979); earlier operated on the basis of the regulation on health care facilities.

10. Generally available pharmacies do not include pharmacies, which operate in the structure and for needs of hospitals.

11. Dane o opiece nad dziećmi do lat 3 prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. (jednolity tekst Dz. U. z 2019 r. poz. 409 z późn. zm.), na podstawie której opieka może być organizowana w formie żłobka oraz od 2011 r. – klubu dziecięcego, sprawowana przez dziennego opiekuna oraz nianię.

12. Dane dotyczące wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 z późn. zm.).

13. Placówka wsparcia dziennego wspiera funkcje opiekuńcze i wychowawcze rodziny. Może być prowadzona w formie:

- 1) **opiekuńczej**, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych – zapewnia dziecku: opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań;
- 2) **specjalistycznej** – organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne; realizuje indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię;
- 3) **pracy podwórkowej** (od 2012 r.) – realizowanej przez wychowawcę, polegającej na działaniach animacyjnych i socjoterapeutycznych;
- 4) **w połączonych formach** (od 2012 r.), tj. łączących zadania placówek opiekuńczych, specjalistycznych i pracy podwórkowej.

Wspieranie rodziny może być prowadzone w formie usług asystenta rodziny, udzielającego pomocy rodzinom m.in. w poprawie ich sytuacji życiowej, w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi i w poszukiwaniu pracy zarobkowej, przez rodzinę wspierającą, placówki wsparcia dziennego lub w formie poradnictwa specjalistycznego.

14. Rodzinna piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Zapewnia pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka, przygotowanie dziecka do samodzielnego i odpowiedzialnego życia, zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych, kulturalno-rekreacyjnych i religijnych.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- 1) **rodziny zastępcze**:
 - a) spokrewnione,
 - b) niezawodowe – umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa),
 - c) zawodowe – umieszcza się w nich w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa), w tym:
 - zawodowe specjalistyczne – umieszcza się w nich w szczególności: dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub

11. Data on childcare for children up to the age of 3 are presented according to the law dated 4th February 2011 (uniform text Journal of Laws 2019 item 409 with later amendments). Childcare can be organised in the form nurseries as well as since 2011 – children's clubs, provided by day carer and nanny.

12. Data concerning family support and foster care are presented according to the Law on Family Support and Foster Care System, dated 9th June 2011 (uniform text Journal of Laws 2019 item 1111 with later amendments).

13. Day-support centre – supports the family in its care and education functions. It may be operated in the form of:

- 1) **general care centre**, including interest circles, day-rooms, clubs, educational centres – provides a child with: care and education, assistance in learning, organisation of leisure time, entertainment and sport classes and development of interests;
- 2) **specialised centre** – organises sociotherapeutic, therapeutic, corrective, compensating and speech therapy classes, implement an individual corrective programme, a psychocorrective or psychopreventive programme, in particular pedagogic, psychological and sociotherapy;
- 3) **street work** (since 2012) – carries out motivating and sociotherapeutic activities, conducted by a street worker;
- 4) **in a combination of the forms** (since 2012) i.e. combining tasks of the general care, specialised and street work centres.

Family support shall be provided in the form of family assistant's services, who assists in: improvement of family life situation, resolution of psychological and social issues and problems with upbringing children and searching for a job, as a supporting family, day-support centre or a specialists guidance.

14. Family foster care shall be exercised in the case when it is impossible for parents to provide care and education for a child. It guarantees a work with a family to make possibility for a child to return to its family, or when it is impossible – efforts aimed at child's adoption; preparation of a child to live an independent and responsible life; satisfaction of children's emotional needs, in particular the needs related to welfare, healthcare, education, culture, recreation and religious.

The forms of family foster care are the following:

- 1) **foster families**:
 - a) related,
 - b) not professional – in which not more than 3 children may be placed at the same time (except for numerous siblings),
 - c) professional – in which not more than 3 children may be placed at the same time (except for numerous siblings) – among which there are also:
 - professional specialist shall receive in particular: children with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disa-

orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, dzieci na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 969), małoletnie matki z dziećmi,

– zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego – przyjmują dzieci na podstawie orzeczenia sądu gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną, na wniosek rodziców, dziecka lub innej osoby w przypadku, o którym mowa w art.12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 z późn. zm.);

2) **rodzinne domy dziecka** – w tym samym czasie może w nich przebywać łącznie nie więcej niż 8 dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa).

15. Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

1) **placówki opiekuńczo-wychowawczej**, która jest prowadzona jako placówka typu:

a) **interwencyjnego** – zapewnia doraźną opiekę nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej; w szczególności placówka jest obowiązana przyjąć dziecko w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia mu opieki,

b) **rodzinnego** – wychowuje dzieci w różnym wieku, w tym dorastające i usamodzielniające się; umożliwia wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu; współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i asystentem rodziny,

c) **socjalizacyjnego** – zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne; realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku; umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny; zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych; obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi, zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych,

d) **specjalistyczno-terapeutycznego** (od 2012 r.) – sprawuje opiekę nad dzieckiem o indywidualnych potrzebach, w szczególności: legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności; wymagającym stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii; wymagającym wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych. Placówka zapewnia zajęcia wychowawcze, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące braki w wychowaniu w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym także odpowiednią rehabilitację i zajęcia rewalidacyjne;

bility, children on the basis of the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26th October 1982 (uniform text Journal of Laws 2018 item 969), underage mothers with children,

– professional that performs the function of a family emergency house shall receive a children on the basis of a court ruling, case when a child was escorted by Police or Border Guard, upon consent of parents, child or another person in the case referred to in Article 12a of the Law on Counteracting Domestic Violence, dated 29th July 2005 (Journal of Laws 2015 item 1390 with later amendments);

2) **foster homes** – in which not more than 8 children may be placed at the same time (except for numerous siblings).

15. Institutional foster care shall be exercised in the form of:

1) **care and education centre** run as:

a) an **intervention** – provides immediate care for a child in the crisis situation; especially if it is required for the centre to place the child under immediate care,

b) a **family** – educates children of various age groups, including adolescents and those becoming independent; enables common education and care for numerous siblings; cooperates with a family foster care coordinator and a family assistant,

c) a **socialisation** – provides a child with full-time care and education, and fulfils its needs, especially emotional, development, health, living, social and religious needs, implements a child assistance plan prepared in cooperation with a family assistant, enables contacts with parents and other close persons, unless otherwise decided by a court, takes actions aimed at the child's return to a family, provides a child with access to education adjusted to the age and development skills, provides a child with therapeutic actions, provides access to eligible healthcare services,

d) a **specialist therapy** (since 2012) – provides care for a child with individual needs, in particular: a child with legal confirmation of disability or a legal confirmation of high or moderate level of disability, a child requiring the application of special education methods and specialist therapy, a child requiring dealing with developmental and emotional retardation. The centre provides educational, socio-therapeutic, corrective, compensating, speech therapy, and therapeutic activities compensating for lacks in upbringing in a family and preparing for social life, as well as proper rehabilitation for disabled children;

2) **regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej** (od 2012 r.) – umieszczane są w niej dzieci, które ze względu na stan zdrowia wymagają stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji i nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej. W tym samym czasie można w niej umieścić nie więcej niż 30 dzieci;

3) **interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego** (od 2012 r.) – umieszcza się w nim dzieci do ukończenia pierwszego roku życia, które wymagają specjalistycznej opieki i w okresie oczekiwania na przysposobienie nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. W ośrodku, w tym samym czasie, można umieścić nie więcej niż 20 dzieci.

16. Dane o domach i zakładach pomocy społecznej dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne.

Rodzaje domów i zakładów prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 z późn. zm.).

17. Dane o świadczeniach pomocy społecznej prezentuje zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 1508 z późn. zm.).

18. Świadczeniami pomocy społecznej są:

1) świadczenia pieniężne, m.in.: zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy, pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki.

Zasiłek stały – przysługuje osobie całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.

Zasiłek okresowy – przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek celowy – przyznawany jest w celu m.in.: zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, która poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej;

2) świadczenia niepieniężne, m.in.: praca socjalna, bilet kredytowany, schronienie, posiłek, ubranie, sprawienie pogrzebu, mieszkanie chronione.

Mieszkanie chronione jest formą pomocy przygotowującą, pod opieką specjalistów, osoby w nim przebywające do prowadzenia samodzielnego życia lub wspomagającą te osoby w codziennym funkcjonowaniu.

2) **regional care and therapy centre** (since 2012) – a centre where children shall be placed, due to their health condition requiring specialist care and rehabilitation and cannot be placed in family foster care or a care and education centre. The total number of 30 children at most may be placed in a regional care and therapy centre at the same time;

3) **pre-adoptive intervention centre** (since 2012) – a centre where children up to the 1 year old shall be placed requiring special care who, waiting for adoption, cannot be covered by family foster. The total number of 20 children at most may be placed in a pre-adoptive intervention centre at the same time.

16. Data concerning social welfare homes and facilities are related to the institutions for which the founding bodies are: local government units, associations, social organisations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons.

Types of social welfare homes and facilities are presented according to the Law on Social Assistance, dated 12th March 2004 (uniform text Journal of Laws 2018 item 1508 with later amendments).

17. Data on social assistance benefits are presented according to the Law on Social Assistance of 12th March 2004 (uniform text Journal of Laws 2018 item 1508 with later amendments).

18. Social assistance benefits are:

1) monetary benefits, among others: permanent benefit, temporary benefit, appropriated benefit, assistance to reach financial self-dependence and continue education.

A person entirely incapable of working due to age or disability is entitled to permanent benefit.

A person or a family is entitled to a temporary benefit because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security.

Appropriated benefit is offered to fulfil a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, covering burial costs. It may be given to a person or a family which incurred losses as a result of fortuitous event, or natural or ecological disaster;

2) non-monetary benefits, among others: social work, credited ticket, shelter, meal, clothing, burial, dwelling protected.

Dwelling protected is a form of social assistance preparing people staying there, under the care of professionals, for independent living or supporting these persons in their daily functioning.

TABL. 1 (110). PRACOWNICY MEDYCZNI^a

Stan w dniu 31 grudnia
MEDICAL PERSONNEL^a
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Lekarze.....	2319	2523	2379	Doctors
w tym kobiety.....	1414	1537	1485	of which women
Lekarze dentyści.....	102	103	82	Dentists
w tym kobiety.....	77	82	58	of which women
Farmaceuci.....	825	900	877	Pharmacists
w tym kobiety.....	717	772	737	of which women
Pielęgniarki.....	4626	4763	4423 ^b	Nurses
Położne.....	950	945	972 ^c	Midwives
Fizjoterapeuci ^d	344	355	374	Physiotherapists ^d
Diagności laboratoryjni ^e	544	541	533	Laboratory diagnosticians ^e

a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 150; dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. b–c W tym magistrzy: b – pielęgniarstwa – 1006, c – położnictwa – 398. d Z wyższym wykształceniem. e Analitycy medyczni i inni pracownicy z wyższym wykształceniem, np. chemicy, fizycy, mikrobiolodzy.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, a w przypadku farmaceutów – tylko w zakresie pracujących w aptekach szpitalnych.

a See general notes, item 4 on page 150; data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state or local government administration and National Health Fund. b–c Of which masters: b – of nursing – 1006, c – of midwifery – 398. d By tertiary education. e Medical analysts and other employees by tertiary education, i.e. chemists, physicists, microbiologists.

SOURCE: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration, and in regard to pharmacists – only in the scope of the pharmacists employed with hospital's pharmacies.

TABL. 2 (111). AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA^a

OUT-PATIENT HEALTH CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Przychodnie (stan w dniu 31 XII).....	484	525	521	Out-patients departments (as of 31 XII)
Praktyki lekarskie ^b (stan w dniu 31 XII).....	101	102	96	Medical practices ^b (as of 31 XII)
Porady udzielone ^c w tys.....	6757,9	7050,1	7147,3	Consultations provided ^c in thousands
lekarskie.....	5996,6	6306,0	6414,4	doctors
w tym specjalistyczne.....	3417,2	3684,4	3716,6	of which specialised
stomatologiczne.....	761,3	744,2	732,9	stomatological

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 149. b Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakty z NFZ lub z przychodniami. c Łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne).

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

a See general notes, item 2 on page 149. b Data concern medical practices that have signed contract with National Health Fund or with out-patients departments. c Including consultations paid by patients (non-public funds).

SOURCE: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Central Statistical Office.

TABL. 3 (112). **SZPITALA OGÓLNE^a**
GENERAL HOSPITALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Szpitala ogólne (stan w dniu 31 XII)	19	20	20	General hospitals (as of 31 XII)
Łóżka (stan w dniu 31 XII).....	6140	5854	5643	Beds (as of 31 XII)
na 10 tys. ludności.....	113,2	108,7	105,2	per 10 thousand population
Leczeni ^b	302648	303805	307196	In-patients ^b
Zmarli.....	4056	4494	4419	Deaths
Leczeni ^b na: 10 tys. ludności.....	5557	5631	5714	In-patients ^b per: 10 thousand population
1 łóżko ^c	50,9	51,9	51,9	bed ^c
Przeciętny pobyt chorego w dniach	5,2	5,0	5,0	Average patient stay in days
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach	266	261	261	Average bed use in days

a Patrz uwagi ogólne, ust. 7 i 8 na str. 150. b Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. c Bez łóżek i inkubatorów dla noworodków na oddziałach neonatologicznych; do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną miesięczną liczbę łóżek.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

a See general notes, item 7 and 8 on page 150. b Excluding inter-ward patient transfer. c Excluding beds and incubators for newborns on neonatology wards; for calculating of indice was used the average monthly number of beds.

S o u r c e: data of the Ministry of Health and the Ministry of the Interior and Administration.

TABL. 4 (113). **RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŻNA^a**

Stan w dniu 31 grudnia

EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST AID^a

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Zespoły ratownictwa medycznego ..	14	14	15	15	Emergency rescue teams
podstawowe.....	8	9	11	11	basic
specjalistyczne	6	5	4	4	specialists
Szpitalne oddziały ratunkowe	4	3	3	3	Hospital emergency wards
Izby przyjęć ^b	1	2	2	2	Admission rooms ^b
Lotnicze pogotowie ratunkowe ^c	1	1	1	1	Medical air rescue ^c
Wyjazdy na miejsce zdarzenia ^d :					Calls to the occurrence places ^d :
w tysiącach	42,9	54,0	57,1	52,8	in thousands
na 1000 ludności	77,1	99,1	105,8	98,1	per 1000 population
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w miejscu zdarzenia ^d :					Persons who received health care benefits in the place of occurrence ^d :
w tysiącach	43,6	54,0	57,1	52,8	in thousands
w tym:					of which:
dzieci i młodzież w wieku do 18 lat	2,8	2,5	3,1	2,9	children and youth up to 18 years of age
w wieku 65 lat i więcej	15,0	20,1	21,1	21,2	aged 65 and more
na 1000 ludności	78,4	99,2	105,8	98,1	per 1000 population

a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 150. b Komórki organizacyjne szpitali zgłoszone do współpracy z ratownictwem medycznym. c Samolot lub śmigłowiec wraz z załogą, tj. pilotem i osobami udzielającymi pierwszej pomocy lub podejmującymi medyczne działania ratownicze. d W ciągu roku.

a See general notes, item 9 on page 150. b Organisation cells of hospitals applied to cooperate with emergency medical system. c Airplane or helicopter, including crew, i.e. pilot and people giving first aid or acting as medical rescue. d During the year.

TABL. 5 (114). **APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE^a**

Stan w dniu 31 grudnia

GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES^a

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Apteki.....	251	282	309	300	Pharmacies
w tym prywatne.....	248	279	306	297	of which private
Liczba ludności na 1 aptekę.....	2214	1923	1743	1788	Population per pharmacy
Farmaceuci pracujący w aptekach..	675	719	761	763	Pharmacists employed in pharmacies
w tym prywatnych.....	666	711	754	756	of which private

a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 150.

a See general notes, item 10 on page 150.

TABL. 6 (115). **KRWIODAWSTWO^a**BLOOD DONATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII).....	1	1	1	1	Regional centres (as of 31 XII)
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII).....	15	13	13	13	Local branches (as of 31 XII)
Krwiodawcy.....	49320	46582	48318	48213	Blood donors
w tym honorowi.....	49307	46497	48250	48184	of which voluntary
Liczba donacji ^b krwi pełnej.....	84322	89327	95434	96322	Number of collected donations ^b of whole blood
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^c	87502	90984	98811	100700	Number of prepared units of fresh frozen plasma (FFP) ^c

a Bez danych resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji. b Donacja to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych. c Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom.

Źródło: dane Narodowego Centrum Krwi.

a Excluding data of the Ministry of National Defence as well as the Ministry of the Interior and Administration. b Donation is collection of blood components for clinical, diagnostic or manufacturing purposes. c One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units.

Source: data of the National Blood Centre.

TABL. 7 (116). **ŻŁOBKI^a I KLUBY DZIECIĘCE**

Stan w dniu 31 grudnia

NURSERIES^a AND CHILDREN'S CLUBS

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Żłobki.....	14	74	96	100	Nurseries
Oddziały żłobkowe.....	–	–	1	–	Nursery wards
Kluby dziecięce.....	x	8	8	9	Children's clubs
Miejsca:					Places:
w żłobkach.....	1015	2994	3913	4341	in nurseries
w klubach dziecięcych.....	x	135	130	144	in children's clubs

a Miejsca i dzieci – łącznie z oddziałami żłobkowymi.

a Places and children – including nursery wards.

TABL. 7 (116). **ŻŁOBKI^a I KLUBY DZIECIĘCE (dok.)**

Stan w dniu 31 grudnia

NURSERIES^a AND CHILDREN'S CLUBS (cont.)

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Dzieci przebywające (w ciągu roku):					Children staying (during the year):
w żłobkach.....	2052	4323	5651	5929	in nurseries
w klubach dziecięcych.....	x	141	163	135	in children's clubs
Miejsca w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3.....	55,9	186,5	223,9	243,2	Places in nurseries and children's clubs per 1000 children up to the age of 3
Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych:					Children staying in nurseries and children's clubs:
na 1000 dzieci w wieku do lat 3....	64,9	166,9	205,9	211,4	per 1000 children up to the age of 3
na 100 miejsc.....	116,2	89,5	92,0	86,9	per 100 places

a Miejsca i dzieci – łącznie z oddziałami żłobkowymi.

a Places and children – including nursery wards.

TABL. 8 (117). **PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO**

DAY-SUPPORT CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	placówki (stan w dniu 31 XII) centres (as of 31 XII)				wychowankowie residents				
O G Ó Ł E M.....	15	22	20	21	1182	952	862	962	TOTAL
Opiekuńcze.....	11	12	12	12	1032	343	333	372	General care
Specjalistyczne.....	4	7	5	6	150	550	434	503	Specialized
Pracy podwórkowej.....	–	2	2	2	–	38	65	72	Street work
W połączonych formach....	–	1	1	1	–	21	30	15	In a combination of the forms

TABL. 9 (118). **RODZINY ZASTĘPCZE^a**

Stan w dniu 31 grudnia

FOSTER FAMILIES^a

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M.....	405	452	439	408	TOTAL
Spokrewnione.....	339	285	284	260	Related
dzieci ^b	430	352	353	321	children ^b
Niezawodowe.....	54	138	128	123	Non-professional
dzieci ^b	70	162	147	140	children ^b
Zawodowe ^c	12	29	27	25	Professional ^c
dzieci ^b	33	86	89	75	children ^b

a Niektóre dane nie są w pełni porównywalne z danymi za 2010 r. z powodu zmiany przepisów prawnych. b Do 2011 r. – w wieku do 18 lat, od 2012 r. – w wieku do 25 lat. c Do 2011 r. rodziny zastępcze zawodowe niespokrewnione z dzieckiem.

a Some data are not fully comparable with data for 2010 due to changes of the provisions of the law. b Until 2011 – up to the age of 18, since 2012 – up to the age of 25. c Until 2011 professional, not related to the child foster families.

TABL. 10 (119). **INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA^a**
 INSTITUTIONAL FOSTER CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
PLACÓWKI (stan w dniu 31 XII) CENTRES (as of 31 XII)					
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	11	12	13	13	Care and education centres
rodzinne.....	5	5	6	6	family
socjalizacyjne	2	2	2	2	socialisation
inne ^b	4	5	5	5	others ^b
WYCHOWANKOWIE (stan w dniu 31 XII) RESIDENTS (as of 31 XII)					
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	178	197	189	181 ^c	Care and education centres
rodzinne.....	29	32	35	33	family
socjalizacyjne	36	36	34	40	socialisation
inne ^b	113	129	120	108	others ^b
WOLONTARIUSZE VOLUNTEERS					
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	100	113	96	34	Care and education centres
rodzinne.....	8	7	20	15	family
socjalizacyjne	5	9	5	4	socialisation
inne ^b	87	97	71	15	others ^b

a Patrz uwagi ogólne, ust. 15 na str. 152. b Łączące zadania placówek interwencyjnych, socjalizacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych; do 2011 r. – placówki wielofunkcyjne. c W tym 6 wychowanków w wieku 0–3 lata i 8 w wieku 4–6 lat.

a See general notes, item 15 on page 152. b Combining tasks of the intervention, specialisation and specialist therapy centres; until 2011 – multi-functional centres. c Of which 6 residents at age 0–3 and 8 at age 4–6.

TABL. 11 (120). **POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA^a**

Stan w dniu 31 grudnia

STATIONARY SOCIAL WELFARE^a

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	19	20	22	22	Homes and facilities (excluding branches)
Miejsca (łącznie z filiami):					Places (including branches):
ogółem.....	1233	1442	1467	1414	total
na 10 tys. ludności.....	22,2	26,6	27,2	26,4	per 10 thousand population
Mieszkańcy (łącznie z filiami):					Residents (including branches):
ogółem.....	1170	1235	1258	1339	total
w tym kobiety	476	662	669	721	of which women
w tym do 18 lat.....	55	68	47	73	of which up to the age of 18
w tym umieszczeni w ciągu roku	755	1120	3535	1102	of which placed within during the year
na 10 tys. ludności.....	21,1	22,8	23,4	20,5	per 10 thousand population
Osoby oczekujące na umieszczenie	269	430	365	326	Persons awaiting a place

a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy.

a Including community self-help homes.

TABL. 12 (121). PLACÓWKI STACJONARNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ^a WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW

Stan w dniu 31 grudnia

STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES^a BY GROUPS OF RESIDENTS

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)^b	19	20	22	22	Homes and facilities (excluding branches)^b in which may be:
w których mogą przebywać:					
Osoby w podeszłym wieku	6	3	5	4	Aged persons
Przewlekłe somatycznie chorzy	3	3	3	3	Chronically ill with somatic disorders
Dorośli niepełnosprawni intelektualnie ...	2	3	3	4	Mentally retarded
Dzieci i młodzież niepełnosprawna					
intelektualnie	1	1	1	2	Children and youth mentally retarded
Niepełnosprawni fizycznie	–	1	1	2	Physically handicapped
Matki z małoletnimi dziećmi i kobiety					Mothers with dependent children and
w ciąży	1	–	–	–	pregnant women
Bezdomni	5	9	9	9	Homeless
Inne osoby	1	1	1	1	Other persons
Mieszkańcy (łącznie z filiami)	1170	1235	1258	1339	Residents (including branches) in homes and facilities for:
w domach i zakładach dla:					
Osób w podeszłym wieku	313	264	316	282	Aged persons
Przewlekłe somatycznie chorych	344	342	344	345	Chronically ill with somatic disorders
Dorosłych niepełnosprawnych intelektua-	20	25	26	116	Mentally retarded
lnie					
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych					
intelektualnie	60	60	60	73	Children and youth mentally retarded
Niepełnosprawnych fizycznie	–	19	20	22	Physically handicapped
Matek z małoletnimi dziećmi i kobiet					Mothers with dependent children and
w ciąży	37	–	–	–	pregnant women
Bezdomnych	371	490	459	469	Homeless
Innych osób	25	35	33	32	Other persons

^a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. ^b W dalszym podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców.

^a Including community self-help homes. ^b In the division facilities may be shown several times, because one facility may be designed for few groups of residents.

TABL. 13 (122). ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^aSOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający Beneficiaries	Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits granted in thousand PLN	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2015 2017 2018	17218 15021 14576^b	56802,4 61695,4 61377,1
Pomoc pieniężna	13169	30843,9	MONETARY ASSISTANCE
w tym:			of which:
Zasilek stały	1883	9058,6	Permanent benefit
Zasilek okresowy	4471	6765,8	Temporary benefit
Zasilek celowy	6767	14799,6	Appropriated benefit
Pomoc na usamodzielnienie oraz na kon-			Assistance to reach self-dependence
tynuowanie nauki	31	129,6	and to continue education
Pomoc niepieniężna	7451	30533,2	NON-MONETARY ASSISTANCE
w tym:			of which:
Schronienie	316	882,7	Shelter
Posilek	3150	5073,5	Meals
Sprawienie pogrzebu	133	337,7	Burial
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi			Attendance services and specialized
opiekuńcze	3672	24220,4	attendance services
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich war-			Assistance in gaining adequate hous-
unków mieszkaniowych, zatrudnienia			ing conditions, gaining employment
i na zagospodarowanie	4	15,1	and for running one's own household

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 18 na str. 153. ^b W podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie. Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

^a See general notes, item 18 on page 153. ^b Under the item benefits, recipients may be shown several times.

S o u r c e : data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.